

DOMOVINA

Štampa vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 50 kr., za četrlet 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Pruska agitacija pri c. kr. uradnikih.

Tako daleč smo prišli v Avstriji! Strogi cenzuri smo se izmerili, ko nismo mogli verjeti, da med nemškim uradništvom ni vse tako, kakor bi moralo biti pri ljudeh, ki so svečano prisegli zvestobo državi, katera jim daje kruh ter jim jamči najvišjo avtoriteto.

Da tudi sodniški stan ni izvzet, temu se tudi med istim nahaja nevhvaležnih prikažni, o tem nas pouči obtožnica, kakršna se je prečitela pretečen teden pri obravnavi zoper c. kr. avskultanta pri kazenskem dvoru v Gradcu, Karla Fraissa. Obtožnica se glasi:

Pri protestantovskemu pastoru Otonu Everlingu, katerega je dunajska c. kr. policija dne 26. aprila t. l. aretirala, našlo se je pismo podpisano s „Karol Fraiss, c. kr. avskultant pri kazenskem dvoru v Gradcu, Jakomini 69.“ To pismo ima obširno poročilo o odpadu k protestantovski veri ter o sedanjem delovanju „zaupnih mož“ za Štajarsko, obravnava o „marljivih, razsežnih in mogoče trdni organizaciji“, brez katere da bi bil boj brezuspešen, opisuje nabore v posameznih mestih in trgih, obeta za bodočnost, „izvanredno resno in preračunjeno raztezanje na kmečko ljudstvo“, toži, da mu je premalo sredstev za uspešno delovanje ter prosi za večje svote denarja s klicem: „Rim ni bil v enem dnevu sezidan, pa ga tudi ne bomo v enem dnevu razdžali“.

Obtožnica pravi nadalje: „Če je že nezaslišano, da tako nepremišljeno in neprikrito pripozna c. kr. državni uradnik in sodni kandidat svoje agitacijsko delo, pokazala je stoprv še le hišna preiskava pri Fraissu — strmečo sliko delovanja v prid odpadu od katoliške cerkve. Krivo pa bi bilo, ko bi temu delovanju podti-

kali samo verske nagibe. Ravno preiskava pri Fraissu je pekazala, da se gre izključno le za politično gibanje, kateremu naj bi služili verski nagibi le kot plašč. Dokaze imamo iz pisem pastora Everlinga. Isti graja v nekem pismu svojega kolega dr. Johannya, češ, da je preveč cesarju zvest, ker se slabo izraža o Schönererju in Wolfu in ker sovraži protiaustrijsko in protidinastično gibanje. (Takšnih tedaj ne marajo!)

Drugi pastor zopet toži Everlingu, da se je po Češkem prepričal, da dobiva gibanje „Los von Rom“ žalibog vedno bolj verski značaj.

Med mnogimi konfisciranimi papirji in pismi pri Fraissu se je našel tiskan poziv, kateremu je on lastnoročno pristavil besede: „Samo če si s krepko samopomočjo pridobimo spoštovanje nemških bratov na severu, bo enkrat v dnevih sile nemški meč naš varuh in zaščitnik.“ Našlo se je pri njem tudi mnogo knjižic „Osterreichs Zusammenbruch und Wiederaufbau“. (O razpadu Avstrije in njeni obnovitvi)

Fraiss je tožil nekemu pruskemu pastoru, da ne bo mogel zmagovati obširnega dopisovanja, na kar mu je oni odgovoril pismeno: „Le vložite prošnjo za potrebno svoto!“ V bilježkah Everlinga se bere: „Avskultant K. Fraiss, predsednik odbora za Štajarsko“. Dobival je mnogo denarja za razna potovanja ter pisma z opazko „strogo zaupno“.

Obtožen je vsled tega skrivne zarote, ž njim vred pa tudi bivši profesor Avrelj Polzer, katerega že poznamo po njegovih barbarskih činih v Solčavskih planinah.

Obravnavi je predsedoval predsednik okrožnega sodišča baron Neugebauer. Obsodba se je razglasila proti Fraissu le zaradi — tiskovne

pregrehe na 100 gl. globe, dočim je bil Polzer zaradi istega pregreška obsojen na 25 gl.

Tukaj tedaj moramo prenehati, nikdo pa nam ne more braniti, da ne bi spregovorili svoje mnenje.

Fraissov imamo v naših državnih službah vse polno. Le da so drugi več ali manj previdni in boječi za svoj kruhek, dočim jim je srce tam, kjer je bilo c. kr. uradnika Fraissa. Da ostanejo prikriti, zato imajo pa tudi zahvaliti naše zanesljive varnostne oblasti, ki delajo napram pruskim agitatorjem po geslu: Kjer nočem videti, ne vidim, kjer nočem slišati, ne slišim. Saj je tudi na opasnega agitatorja Fraissa morala stoprv dunajska policija graške oblasti opozoriti. V Gradcu se jim ni nič sumljivo zdelo, da ima ta agitator toliko „postranskih“ dopisovanj in agitatorskih potov. Kakor je ta neodrešenec še le pred par leti brez potrebe in le v politične svrhe prestopil k protestantovski veri, tako so storili mnogokateri njegovi tovariši, mlajši uradniki. Človek pa, ki menja vero ali narodnost tako zlahka, kakor nas kateri — svojo srajco, je za državnega činovnika vsikdar nekako sumljiva oseba.

Nočemo splošno obsojati, prepričani smo, da je med starejšimi uradniki mnogo častnih izjem. To so pač možje, ki se čutijo svojega nemškega pokolenja ali vsaj starega političnega mišljenja, a v javnosti in v svoji službi delajo le to, za kar so prisegli: zvesti služabniki države in državne misli. Pred takšnimi čast in naše popolno zaupanje!

Toda mlajši nemški zarod, najsi bo v kakšni službi hoče, ta je po večini zastrupljen. Izdajalskega duha se je nasrkal že v učnih zavodih, potem je prisegel na frankfurtaski prapor Wolfa in Schönererja, in izgubljen je.

Vendar pa ti „jogri“ niso tako idealni, da bi se ne dali plačati za svoje agitacije. Povsod

LISTEK.

Strah je znotraj votel, zunaj ga pa nič ni.

(Dogodba — Zoran.)

I.

Od ranega jutra do pozne noči, klepeče ti jezik, ko obira ljudi.

„Ali že bodete skoraj spravili v klet?“ „Eden voz še ga čaka, eden še. Le počakaj z večerjo.“ „Hitite! Bi vam šla pomagat, pa moram paziti, da mi juha pod kamen ne uide. Le hitite, da ne bodemo prepozno večerjali.“

Rekši to, se je obrnila gospodinja Urša ter izginila v kuhinjo. On, Tina, njen mož, pa je hitel in priganjal sina Frančka in sestro Mico, da so pridno spravljali krompir v klet. Letos ga je bil toliko pripravil, da mu je morala priti celo sestra pomagat izkopat ga.

Hiteli so in hiteli, še bolj pa je hitela noč in jih dohitela pri delu.

Tina je bil že dolgo oženjen s svojo Uršo. — Ker ni veliko priženil in tudi sam ni Bog

ve kaj imel, je bil zadovoljen, da si je pripravil vsaj kočo. Ker sta bila oba jako pridna, sta si kmalu kupila h kočii še nekoliko zemlje, da sta si lahko doma pridelala najpotrebnejše.

Obdelovala sta vedno sama, pomagal jima je le štirinajstletni sin Franček in nekoliko že tudi osemletna Minka. — Neža je bila še premajhna za delo, imela je še le štiri leta; tuintam še je poprosil sestro, da je prišla pomagat, a ni je rad vabil, le če niso mogli sami opraviti, ji je rekel.

Mica je bila namreč na glasu velike klepetulje, da ji ni bilo para. Če je bila kje na delu, je že vedela drugi dan vsa župnija, kaj so jedli, da je bilo baje preslano in nezabeljeno, kaki so domačini itd.

Stanovala je v sosednji vasi v najeti sobici skupno s svojo tovarišico Trezo, ki je bila tudi obče znana radi gibljivosti in spretnosti svojega jezika. Kaj radi sta klepetali ti „svetnici“; obirali in vlačili sta čez zobe sosede, posebno pa sosedinje. Na vsaki sta imeli kaj opraviti. — Tako sta posedali, če sta bili namreč doma, se „zanimivo“ pomenkujoč do noči, a v mraku sta šli takoj spat; bilo je namreč obeh jako rado strah. Da bi katera kedaj po noči šla — Bog nas varuj — bilo bi jo gotovo pojedlo. — —

Isti dan, ko je bila Mica zopet pri bratu na delu, je ves dan klepetala po svoji stari navadi. Tudi zvečer, ko so spravljali krompir v klet, je ni zapustila ta „nadarjenost“, in prav pridno je obirala Tinetovega soseda; le žal, da ni imela tako vernih poslušalcev, kakor je mislila. Bila je namreč ravno nekoliko dni prej pri sosedovih na delu; posebno dosti je vedela o sosedu Lojzi, ki nikakor ni hotela verjeti v Micine strahove. S tem pa je prišla Mici v želodec, in gorje mu, kogar je Mica imela enkrat v želodcu; — kajti ni prišel tako lahko ven.

Imeli so še pol voza krompirja spravljati v klet, pa je že bila trda noč. Zvezde so se že lesketale na nebu, in mesec je ravno priplaval na obzorje; bil je krasen jesenski večer.

„Hitimo, hitimo! Oh! kedaj bodem doma! Dobre pol ure še imam hoda; večerjali še tudi nismo. Oj! kedaj bodem šla domov!“

Tako je vzklikala Mica sredi govora, ko je preraševala sosedovo Lojzo. V vnetem govoru niti zapazila ni bila, da je nastopila noč. Zato je tem bolj zajavkala ko se je h kratu prebudila.

„Nič ne de, gre pa Franček s teboj.“ „Seveda bodem šel; saj se ničesar ne bojim. Naj le pridejo copernice, kakor pravite, teta jim že pokažem.“

imajo pruske marke svojo glavno privlačno moč. Tako tudi v tem slučaju.

Avstrija vse trpi! S pomočjo pruskega denarja se potujčuje slovenska deca v šoli. Prusko misleči, renegatski in breznačajni učitelji dobivajo za svoje janičarske posle po slovenskih šolah — šulferajnske marke; sedaj pa vemo, da tudi sodni uradniki uživajo takšno „podporo“, da se v svoji „stroki“ izvežbajo ter da dosežejo tisto politično zrelost v pruski službi, kakor jo opravlja iz Nemčije podpirani Wolf i. dr.

Kam za Boga nas to dovede! Komu še bo smel lajik kaj zaupati, ne da bi ga podkupil za narodnost, vero in — dinastično mišljenje.

Fraiss-Polzerjeva zadeva je za Avstrijo pravcata — panama. In avstrijska vlada še vedno sramežljivo — meži.

Ko mi spimo . . . !

Ta slovenska brezbržnost in nesloga! To osebno koristolovstvo, ta odurna samoljubnost, ta malovredna častihlepnost in napetost, vse to nas bo uničilo čez 200 let, če bomo ostali taki kakršni smo ob koncu XIX. stoletja! Prihodnost slovenskega naroda je današnjemu rodu in zarodu deveta briga, in če bi se bil bolj možatoresen boj za to njegovo prihodnost. Pa je v nas dovolj malomarnih ljudij, ki ti zarenče nasproti: „E, kaj, za sedanost meni razmere in položaj slovenskega naroda že ugajajo, za prihodnost njegovo naj pa tisti skrbé, ki — za nami pridejo!“

Tako ti govore v Slovencih „možje“, ki hočejo kaj — „veljati“. In kdor jim kaj očita, se repenčijo nad njim! . . . S takimi „junaki“ kar pométimo, čim prej zginejo s površja našega političnega bojišča, tem prej bo imel naš narod zagotovljeno prihodnost.

Je v Slovencih političnih ljudij le — záse, za bistvo narodne stvari ne, jedro boja jim je le na zunaj za svit, pred stvarni namen postavljajo ti okuženi politiki osebno korist, prav kakor delajo neodkritosrčni ljudje v navadnem življenju!

Kdor gleda nekoliko okoli sebe in opazuje od blizu kako se nemški ljudje v slovenskih deželah vrivajo z jezikom, denarjem in prilastitvijo zemljišč, učnega pouka v šoli in uradu, v obrtu in trgovini, se ne čudi, če je pri nas že toliko ljudi po tem navalu okuženih, da se slovenščine že kar sramujejo!

Kakor hudourniki ob nalihivih gorska pota in lepe gladke steze, razdirajo na trdnih narodnih tleh ti nemški ljudje našo last, meje in cele občine, in če bo šlo tako naprej, bode v par letih imelo pri nas tistih par Nemcev povsod tudi — svoje občine in župane! Tako se razprostirajo ti rozički nemškega polža kjer jih nič ne ovira, in marsikje je slovenska para že izpodrinena po nemškem posestniku!

Razun od jugovzhoda, nas povsod zajemajo tuji ljudje, mi pa spimo, češ: saj med štirimi

stenami je človek itak varen, zunaj teh štirih sten pa naj se godi kar hoče.

Mi spimo v sedanji resni dobi v resnici bolj brezskrbno nego prejšnje čase. Kaj in kako se okoli nas godi, ne brigamo se nič.

Intenzivnega odpora zoper tuji naval nimamo nikjer; kako neki, saj nimamo „Südmarke“, nimamo „Lege nazionale“, nimamo „Sprachvereina“ in nimamo — nobenega izdatnega sredstva in programa, da bi si pomagali z njima.

Na vlado, Nemce in Lahe ter madžarsko rogoviljenje upijemo s Hrvati v Istri vred, kake krivice se nam godé, dejanski pa ne odbijamo nikjer teh krivic in poslanci na Dunaju kadar ima eden ali drug zaropotati s kako pritožbo, se vede pred ministrom kot kakšna kmetska nevesta pred altarjem.

Zdaj ga ni že ministra, ki bi imel le za mezinec respekta pred kakim slovenskim poslancem! To priznavajo zdaj poslanci naši, kakor tudi ministri sami!! Kaj bi se lepoticili ali krinkali, ko nas ves svet pozna, da smo — ob tla vrženi materialni in duševni reveži v Avstriji, ki je pač država aristo-, bureau- in demo-kratov, v ostalem pa očitna filijalka nemškega Berlina, kojega želodec ne prebavi — slovanskega imena!

Pa le spijmo še naprej. Če nas prav komarji nadlegujejo, kakov obliž se bo že dobil, da si ga danemo na mozol.

Saj je res: kako bi neki mogli mi na vse štiri vetrove raztreseni Slovenci ubraniti se pred sovražnikovim krdelom. On razume stvar: Tiho, vztrajno, pa počasi se plazi na naše dvorišče: zjutraj je že pred vrati naše veže in uka. . . .

Tedaj smo se mi stoprv zbudili iz trdega, brezskrbnega spanja in zijamo okoli sebe in njemu v obraz, kot bi ga z odprtimi ustmi hoteli vprašati: odkod in kedaj pa ti tuja duša? A on nas samo pomilovalno gleda in se nam smeje, saj je dvorišče že njegovo in on nas hoče le še vprašati, koliko zahtevamo še za bajto! . . .

Pa se menimo nekaj, da bode „Naša straža“ rešila slovenstvo ob mejah, ko pojo že kranjski vrabci v prespanih urah. . . . Pa le spijmo in sanjajmo še dalje! „Errr!“ To je naša — priljubljena politika! Da se le naše častilakomno ime sveti na kaki plošči ali drugod, pa je dobro, vse drugo nas malo briga. Slovenski narod, ti se pa sam reši pekla in vic!

Primorski Slovenci in laško nasilstvo.

Kakor pri nas napram Nemcem, tako se kaže vlada slabotna v Primorju napram Lahom, in čuda ni, če se čuje dan na dan o nezaslišanem nasilstvu, ki ga izvršujejo Lahji nad Slovenci v Primorju. Saj vlada niti s prstom ne gane, da bi dala občutiti nekoliko svoje moči in avtoritete nad to „avstrijsko-tarško“ druhaljo, ki uničuje slovanski narod in njega pravice na

lastni mu zemlji. In slehern opazovalec teh razmer se mora vprašati, kako je mogoče, da dunajska vlada pripušča tako samooblastnost v pokrajini, koje večina je slovensko-hrvaška, t. j. avstrijska, ki sme zahtevati od te vlade varstva in pravic, kojih so deležni vsi drugi državljani pod našim cesarjem. To kar si dovoljuje laška klika v našem Primorju s Slovenci in Hrvati, že ni več krivica v navadnem smislu, to je marveč prava krutost in tiranstvo, nad kojima se mora zgražati vsak olikan človek.

Umevno je, da so taki odnošaji postali neznosni ter da ni čuda, če so poslanci vseh treh deželnih zborov zapustili dvorane, kjer je laška fakinaža v krasni harmoniji delovala s poslanci proti Slovincem in Hrvatom.

Se pa li tudi sploh more zahtevati od zastopnikov slovensko-hrvaškega naroda v Primorju, da bi sodelovali z laškimi poslanci pri isti mizi za laške interese, pri katerih se pravice in koristi Slovencev in Hrvatov mečejo — pod mizo?! Ne, nikakor ne! To bi bila nezaslišana tlaka Lahom v prid, Slovincem in Hrvatom pa v neizmerno škodo in sramoto. Dokler vlada teh v nebokričečih razmar ne odpravi, naj tudi poslanci ne sodelujejo z italijanskimi ljudmi v deželnih zborih.

Le pogledjmo to nasilstvo v tej pokrajini samo po vrhu: V šolah se mladina slovensko-hrvaška povsod — na deželi in v mestu poitalijančuje; v uradih se meče slovensko-hrvaški jezik na ulico in v cerkvah se duhovščina poslužuje le italijanskega jezika v mestnih cerkvah, četudi je v Trstu, Gorici, Pulju, Poreču, Kopru, Piranu in drugod obilo Slovencev. Pa kaj to moti nasilne Lahe v našem Primorju! Kakor besna žival vedejo se v tej pokrajini, in brezobzirno ravnaajo s svojo močjo, kot bi bili sami gospodarji v njej! Nobenih dobrot, nobenih pravic niso Slovenci in Hrvatje v tem Primorju deležni za svoje žrtve državi, a vlada se ne gane, četudi jej že vsak vrabec na strehi čivka o gnusnem početju laške stranke v Istri. Menda je ni države, ki bi kak narod svoj tako zane-marjala in zaničevala, kakor dela to Avstrija s Slovenci in Hrvati, in sramota in nič manj je to preziranje slovensko-hrvaškega naroda v Avstriji za vlado. Človeku se studijo take razmere!

Celjske novice.

(Prihodnja skupščina okrajnega zastopa celjskega) bo v ponedeljek, dne 26. junija t. l. ob 9. uri dopoldne v sejni dvorani posojilnice v Celju, s sledečim dnevnim redom: 1. Odobrenje zapisnika skupščine dne 27. grudna 1898, štev. 809. 2. Predložitev računskega sklepa za l. 1898 in poročilo gg. pregledovalcev. 3. Prošnja županstva celjske okolice, da sme najeti posojilo po 7500 glđ. 4. Prošnja županstva celjske okolice za odobrenje sklepa zaradi pobiranja 29% obč. doklade v davčni občini Sp. Hudinja. 5. Prošnja žu-

„Ti, ne bodi predrzen, ga je svarila Mica. Bog! če bi te bila katera slišala, vso noč bi te jahale, kakor so lansko leto, veš, onega Matevža, ki je bil tudi nekaj blekni!“

„Ej, teta tisto pa le ni res.“

„Ni res? Sam mi je pravil.“

„Pa jaz tudi ne vem ničesar o tem,“ je rekel Tina.

„So ga, če veš ali ne. So, so čarovnice na svetu; pa te sedaj v jeseni ne letajo tako pogosto, ko bi le drugih strahov ne bilo!“

„Kakšnih?“

„Ej, mladost je norost, zdaj še hoče več vedeti ko starost! — Ali še nisi slišal, da ima noč svojo moč?“

„Ej kaj! Strah je znotraj votel, zunaj ga pa nič ni,“ je rekel Tina.

„Seveda, seveda, ravno taka sta, kakor Lojza; prav da je soseda. Ta mi tudi ni hotela ničesar verjeti, ko sem bila pri njih na delu in sem pravila, kako me je prišlo strašit, kako mi je celo zmetalo vse podobe raz sten in zunaj v veži prevrnilo sklednjak. Mene pa je bilo strah, da sem se tresla pod odejo kakor šiba na vodi.“

„Pa nisi šla podob pobirat?“

„Le norčuj se še, ko se pa niti ganiti nisem upala! — Drugo jutro pa so bile vse po-

dobe zopet na stenah in v sklednjaku red, ni ena skleda ni bila ubita. Zdaj še pa reci kdo, da ni strahov!“

„Eh veš, to se ti je le vse zdelo! Podobe so lahko bile vse na steni, ker jih nihče ni razžrebljev snel in sklede. . . .“ Dalje ni mogel, ker mu je Mica presekala besedo.

„Glej ga! prav da si sosed one, ki tudi. . . .“

Celo ploho besed je imela zgovorna Mica pripravljenih, da bi brata zavrnila in ga morda — prepričala, da so strahovi na svetu, — pa prišla je Urša vabit k večerji.

Pohiteli so, in zadnji krompirček se je zvalil v klet.

Porinili so voz pod streho in šli v sobo.

II.

„Trdi so strahú že skoraj vsi. . . .“

—b—

V izbi je bila še tema. — Tina se je trudil in trudil, da bi napravil luč, pa vselej mu je nekdo ugasnil.

„Ne vem, kaj je nocoj, da noče goreti, vselej mi ugasne!“

„Jejmene, kaj pa če strahovi nagajajo,“ je dejala Mica?

„Ej, seveda! Okno tam zapri Franček, pa bo dobro,“ je rekla Urša, ki je prinesla juho na mizo.

In res, posrečilo se je Tinetu, da je vendar le naredil luč. — —

Bila je to svetilnica, kakor jih imajo večinoma na kmetih. Visela je na dolgi žici od lesenega stropa nad mizo. Malo da se ni na makala v rženo juho, iz katere so se vzdigovali močni oblaki para. Odkrhnjen cilindar je Urša že podne skrbno osnažila, da bi si pa nad njim ne „brusila“ Mica jezika. — Zato pa je nocoj bil tudi celo kot za vrati svetel, kjer so stale stare žrmlje in kamor niso segli večkrat žarki luči zavoljo zakajenega cilindra.

Najbolj je bila pa razsvetljena velika črviva miza, kateri se je poznalo, da ni bila narejena za tako majhno sobo; podedoval jo je bil namreč Tina po svojem očetu.

Vštric mize pri steni spredaj je bila postelj, ako se sploh sme tako imenovati tistih par zbitih desek s kupom slame, ki je bila krita z različnimi cunjami in capami; kajti prave postelje si še nista bila mogla omisliti Urša in Tina. — Nežika je spala pri očetu in materi v postoji, Minka pa na peči.

panstva v Gotovljah za prevzetev obč. cest med okr. ceste. 6. Prošnja občine Št. Peter za odobrenje razdelitvene pogodbe gledé soseske Št. Peter. 7. Uradno poročilo gledé poprave okrajne ceste Celje Laško v Košnici. 8. Prošnje občin za nakup topičev za streljanje proti toči. 9. Volitev zastopnikov v okr. šolski svet celjski. 10. Prošnja občine Vel. Pirešica, da si sme najeti posojilo po 3500 gld. 11. Prošnja županstva Št. Pavla za odobrenje kupne pogodbe. 12. Prošnja županstva Št. Peter za odobrenje dolžnega pisma po 900 gld. 13. Prosti predlogi in nasveti. — Gospodje okr. zastopniki, katerim se pošljejo te dni dotična povabila, opozarjajo se stem, da se te važne seje zanesljivo udeležijo.

(Orkestralni koncert godbenega kluba „Narodne čitalnice“.) Zanimivi spored koncertu nas je 11. t. m. privabil v „Narodni dom“. Izbrane in raznovrstne točke od nemškega valčka, poljske mazurke preko resnih opernih melodij pa do veleklasičnega Haydnovega kvarteta so nam bile v izreden užitek. Navečja pozornost pa je sledila našega poznatega dra. Benj. Ipavica predigri k opereti „Tičnik“. Elegantna izpeljava te skladbe, lahkota, katera je lastna francoskim skladateljem, globoko premišljeno menjavanje ritma, prikupne melodije — vse to ob enkratnem poslušanju obveže občinstvo v priznanje, kateremu ni ugovora. Popolni orkester je nadmeščal glasovir, na katerem se je izborna igra gospice Jele Sernečeve najboljšo prilagodila finemu igranju vsega orkestra. — Izobraženca v glasbi je za ta večer zavzel pač Haydnov G-dur kvartet št. 1. Vsi njega deli so našli v nam že znanih gospodih Munda, Pertl, Schmoranzer, dr. Šuklje, fine interprete, tako, da zamoremo za vsacega posameznega kakor tudi skupno igro izražati le eno pohvalo. — V čustva polni pesmi „Veš li mamica“ se je odlikoval gospod Bajde s svojim solo na rog, kateremu je izvajal prav mehko-nuancovane glase. — V občje smo opazili, da je orkester od svojega prvega nastopa sèm prav znatno napredoval. Točni skupni igri se je na prvi hip poznalo, da so gospodje zelo vestno naštudirali vsako točko. Prva hvala v tem oziru gre gospodu voditelju A. Munda, kateri s priznano spretnostjo niti za trenutek ne zapusti dotika z vsakim glasbilom posebej. — Še s tem večjim prepričanjem lahko danes trdimo: naš orkester je v ponos celjskim Slovencem! Ali pa tudi zaslužijo to pridobitev . . . njihov obisk zadnje nedelje nam sili kategorični: ne v pero! — Vsem tistim narodnjakom, ki so bili izostali od koncerta, povemo danes izza kulis, da se je za prihodnji koncert naročil „Gašperlteater“ iz dunajskega praterja. Med posameznimi točkami bo torej izvrstna zabava. Upajmo, da bo tudi velika dvorana v „Narodnem domu“ dubkom polna.

(Godbeni klub „Narodne čitalnice“ v Celju) priredi v nedeljo, dne 18 t. m. orkestralni koncert na Groblju ob Savinskem mostu na vrtu

Imeli so namreč veliko lončeno peč, po kateri se je lahko valjala brez skrbi, ne da bi kedaj padla na tla.

Franček pa kot domač hlapec, — in ponosen je bil na to, — je ležal na odru v hlevu, čuvaje, da bi kdo ne ukradel rudečke.

Pozabiti ne smemo še stare škrinje med mizo in žrmlji. Dobila jo je Urša od svoje rajne matere za ženitvanski dar. Ta škrinja je bila edina shramba za praznično obleko in perilo, kolikor ga je sploh bilo pri hiši.

Omenili smo že tudi stare žrmlje za vratmi; mli so si doma, kolikor so potrebovali — in imeli. Kar pa ni bilo veliko, ker so si spekli le k večjim praznikom kak kolaček črnega kruha. — Navadna hrana sta jim bila krompir in juha.

Bili so revni, a vendar zadovoljnejši kakor bogatin, ki se s polnim želodcem valja po pernicah.

Po običajni molitvi so zasedli mizo in pričeli večerjati.

Čudno, vsi so bili tihi. Še celo Micin jezik je miroval, saj pa je revček tudi potreboval počitka po dolgem dnevu. A Mica ni mislila na svoj jezik, temuč je strahoma opazovala nekaj, in se je zdaj pa zdaj boječe ozrla okoli po sobi.

(Konec prihodnjič.)

gostilne g. I. Sadnika. Spored jako zanimiv. Vstopnina za osebo 40 kr., za kmete 20 kr. Čisti dohodek je namenjen celjski narodni godbi. Ob neugodnem vremenu se koncert preloži. Začetek točno ob pol 5. uri popoldne.

(Dve častitljivi rajnici.) V ponedeljek zjutra se je pomikal skoz Celje velikanski sprevod — bil je pogreb gotovo najstarejše žene v celjski okolici, pokojne Marije Krušic, roj. Lednik iz Medloga. Častitljiva ženica je bila mati velezaslužnega šol. svetnika Ivana Krušica v Celju ter č. g. župnika v Št. Andražu, Jakoba Krušica. Bila je v 87 letu. V četrtek poprej pa so zagreblji 77letno Katarino Macur, mater predstojnika samostana pri Sv. Jožefu, č. g. Janeza Macurja. Dobrodušna in pobožna ženica je bila znana vsem romarjem in romaricam po Slovenskem. Naj počivate v miru!

(Prvi izlet „Delavskega podpornega društva v Celju“) se vrši v nedeljo, dne 18. junija 1899 iz „Narodnega doma“ po državni cesti v Levo pri Celju. Pri izletu sodelujejo iz prijaznosti: Telovadci „Celjskega Sokola“, „Celjsko pevsko društvo“ ter celjska narodna godba. Na prostorih g. Planinška po domače „Neubirt“ v Levcu bode telovadba, petje ter razne ljudske igre. Zbirališče v „Narodnem domu“. Skupen odhod z godbo na čelu točno ob polu 3. uri popoldne. Na ta izlet vabi vse ude in neude odbor. Ob neugodnem vremenu preloži se izlet na prihodnjo nedeljo.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) je zborovalo dne 4. t. m. v celjski okoliški šoli. Tovariš g. Gradišnik pozdravi navzoče tovariše in tovarišice, katere so nas to pot počastile v prav obilnem številu. Živele! I. Pevski zbor je odpel „Jadransko morje“. II. Zapisnik zadnjega zbora se sprejme z malo popravo, oziroma dostavkom. III. Društvene zadeve: Glede regulacije učiteljskih plač je bila sprejeta soglasno tale resolucija, koju je stavil tovariš g. Eksel (Vojnik): „Učiteljstvo celjskega in laškega okraja, zbrano dne 6. junija t. l. v Celju, izjavi, da je mlajše učiteljstvo vsled sprejetega načrta glede regulacije učiteljskih plač na slabšem, ko je bilo v teku 25 let sem in da smatra isto regulacijo le kot nekak način starostnega preskrbljenja za učiteljstvo. Prisiljeno je javno izreči dejstvo, da je nezadovoljnost posebno pri mlajših tovariših s 5, 10, in 15 službenimi leti prikupela do vrhunca. Ob tej priliki naglašja zbrano učiteljstvo, da se ne more ujemati z večino deželnih poslancev, ki so napram slovenskemu učiteljstvu tako trdo zavezali možnjo in s tem odklonili predlog poslanca gosp. Robič-a, s katerim naj bi se začetna plača postavila vsaj na eksistenčni minimum. Ta predrugačba obremenila bi komaj 12% prebivalcev za 1 kr., t. j. vsakih 120 prebivalcev za 1 gld., dočim se je za to leto samo za celjsko nemško gimnazijo in celjski „Studentenheim“ iz deželne blagajne podarilo 3000 gld. Danes zbrano učiteljstvo celjskega in laškega okraja je vsled tega prepričano, da se ne bodo mogle učiteljske plače pravično uravnati, dokler bode veljaven krajevni sistem, zoper katerega se upira vsak zdravi razum in z njim vso štajarsko učiteljstvo. Za jedno se naglašja, da bode treba slovenskemu učiteljstvu, uvažujoč svojo častno dolžnost, za staviti vse sile, in uporabljati vsa dovoljena sredstva, da se izbojuje edini pravični personalni plačilni sistem in osiguri mlajšim tovarišem v nevhvaležnem poklicu dostojna, stanu primerna plača! Omenjena resolucija je bila sprejeta soglasno. V svrhu skupnega in složnega postopanja je neobhodno potrebno, da vsa ostala slovenska štajarska učiteljska društva proglasijo to resolucijo za svojo, ali pa jo v navedenem smislu sprejmejo. Prihodnje zborovanje vrši se dne 9. julija t. l.; tovariši, tovarišice, vdeležite se tega zbora v prav obilnem številu, ta dan se bomo posvetovali o našem bodočem zastopniku v okrajnem šolskem svetu. Kakor se bomo tedaj pogovorili, to bode za izvolitev novega zastopnika merodajno!

(Celjski ognjegasn okraj) razglašja, da sprejme v svojo zvezo le ona društva pristojevoljnih ognjegascev, ki imajo — nemško komando. Potem pa našteva, katera društva na Spod. Štajarskem imajo nemško povelje t. j., da

so sposobna biti v nemški zvezi. Evo jih: Celje, Dobrna (!), Konjice, Vojnik, Loka pri Zidanem mostu (!), Planina, Št. Pavel v Savinski dolini (!), Brežice, Rajhenburg (!), Št. Jurij ob juž. žel. (!), Hrastnik, Trbovlje, Laško, Videm (!), Vitanje, Bizeljsko (!), in Velenje (!). Nismo mislili, da smo še tako daleč. V par nemčurskih trgih in tovarniških okrajih je manj čudno, ako prodira pest renegatov proti večini manj zavednih ali pa odvisnih udov. Strmé pa beremo, da se združuje ta maločastna nemčurska konstitucija še vedno po slovenskih trgih in krajih, kakor so Št. Pavel, Rajhenburg, Videm, Št. Jurij, Bizeljsko, Velenje itd. Kakšna nesmisel! Občine in okraji so slovenski, slovenski možje v dobrodelni službi iste občine pa pod nemškim klobukom. Proč z nemščino!

(„Nemci sram vas bodi!“) Tako vzklika glasilo celjskega renegatstva. Kaj jih je tako razkačilo? Denarja nimajo za ponemčevalne namene, dasi vedno in povsod vse Mihelne drezajo. List piše: „Že čestokrat smo osramočeni pokazivali, da se moramo ogledovati po narodni požrtvovalnosti Slovanov“. Potem turobno našteva, kako hudo je nadkrilila „Matica školska“ njihov šulferajn, kajti to češko šolsko društvo ja imelo za šolsko leto 1898 dohodkov 239.215 gld., a izdalo celó 273.206 gld. Za leto 1899 ima v proračunu 322.000 gld. Nadalje piše: „Napolnuje nas z nevoščljivostjo (že verjamemo!) in ob enem s spoštovanjem, ko beremo, da so pokionile samo češke dame kot novoletno darilo „Matici“ — 5000 gld. ter da je samo ena gostilna v Pragi, kjer se shajajo zgolj manj premožni češki sloji, nabrala za „Matico“ odkar obstoji — 25.000 gld. Kako slabo pa se vidi nasproti temu naše mnogoslavljenno gospodarsko nadkrilovanje (!) in naše narodno delo“. — Nas veseli, da so nam Slovonom v tem oziru Nemci zavistni, iz hvaležnosti pa jim zato tudi zaupamo, zakaj da je pri Slovanih tako: Slovani imamo svojo narodnost, ljubezen do svoje slovanske zemlje in slovanski jezik — v srcu, ne pa le na jeziku, po ulicah in shodih. Zaradi tega daruje Slovan brez agitacije čestokrat vse, kar sploh more pogrešati za lastni obstoj. To že izvira iz stare slovanske gostoljubnosti in idealne vzajemne ljubavi, Slovana tedaj ni treba še le nagovarjati, najsibo tudi samo delavec, kjer se gre za sveto domovinsko stvar, za — pravično obrambo. In tega pri nemškem šulferajnu ni, društvo je napadajoče z bojnimi znaki. Vsled tega mu ostane zvestih le nekaj razgretih pruskim nemirnežev, kakor so naši odpadniki po slovenskih pokrajinah. Te vrste „Nemcev“ pa navadno ne tišči preveč možnja.

(Goveja politika.) Dovršili so pri klanici nek dimnik ter obesili vrh istega franfurtarski znak. Ne vemo sicer ali hočejo naši Nemci s tem povedati, da je klanica njihova ali — za nje. Gabiti se mora takšna pruska komedija. Bržčas še obesijo vsaki kravi in vsakemu biku, ki bo namenjen klanici, frankfurtarsko capo na rep.

Spodnje-štajarske novice.

† Franc Skubic,

okrožni zdravnik v Velenju, je umrl dne 9. junija t. l. v 64. letu starosti, nagle smrti. Rajni bil je načelnik šoštanjskega okrajnega zastopa, dolgoletni velenjski župan, sedaj ud krajnega in okrajnega šolskega sveta itd. itd. vrl narodnjak, priljubljen in spoštovan od vsacega, ki ga je poznal. Raz vseh hiš so visele v Velenju črne zastave. Pogreb njegov vršeč se v nedeljo dne 11. t. m., kazal je v kakem čislju je bil rajni. Na tisoče ljudi, gospode in kmetov, spremilo ga je k večnemu počitku. Pevski zbor šaleške čitalnice pel mu je pred hišo in na mirodvoru žalostinke, g. Dragotin Hribar iz Celja, pa se je poslovil s primernim govorom od v Gospodu počivajočega. — Bridko pa je bilo opaziti, da c. kr. okr. glavarstvo v Slovenjemgradu ni našlo vredno odposlati zastopnika k pogrebu možu, ki je 40 let tlačanal v raznih zastopih vladi!

(Birmovanje) v mariborski škofiji: Dne 17. v Makolah, 18. v Studenicah, 20. v Poljčanah, 25. v Ločah in pri Sv. Jarneju, 26. v Špitaliču in Žičah, 27. v Prihovi in 29. v Konjicah.

(**Poučevanje kaznjencev.**) Pravosodno ministerstvo je izdalo odlok, da se ima poučevanje zločincev po jetnišnicah bolj intenzivno vršiti. V to svrhu da je najeti učitelje (ljudskošolske), katerim se nakloni za uro — 20 do 30 kr.! Lahko se napravi z njimi tudi pogodba za letno poučevanje, a nagrada za to ne sme presegati — 50 gl. Takšno podcenjevanje učiteljskega stanu je pač lahko razburilo ne le učitelje same, temuč vsakega prijatelja šole, da, vsakega razsodnega človeka. „Učit. Tovariš“ pouči dobro to oholo gospodo, češ, da bi bilo s tem degradirano učiteljstvo, ker niti navadni postrežček se ne pusti najeti celo uro za borih 20 do 30 kr., dočim bi naj to storil učitelj — maturant.

(**Za spodnještajarske železnice**) je podal nek štajarski poslanec pri seji sveta drž. železnic, naj bi prevzela uprava drž. železnic v oskrbovanje progo Celje-Velenje, naj bo v Celju končna postaja, kjer je postaviti posebno kolo-dvorsko poslopje ter poslopja za stanovanje prometnemu osebju; proga Zeltweg Celje naj se napravi za glavno črto. Celjsko mesto, ki že itak močno raste proti Gaberju, bi se rapidno širilo, če se zadeva posreči.

(**Pri Sv. Martinu v Rožni dolini**) je dobil nadučitelj g. Anton Lajnsic svetinjo za 40letno zvesto službovanje. Še na mnogaja leta! — Na šemu bralnemu društvu podaril je je veleč. gosp. Anton Lajnsic, kaplan v Dolu pri Hrastniku, mnogo lepih in poučnih knjig v vrednosti nad 50 gl. Za ta velikodušni dar izreka mu odbor najiskrenejšo zahvalo z željo, da bi omenjeni gospod našel mnogo posnemovalcev-domačinov!

(**Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah**) ima svoj XXII. občni zbor v nedeljo, dne 18. junija t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni M. Štajnarja. Spored: 1. Pozdrav. 2. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo o društvenem delovanju. 3. Govor o živinoreji, govori deželni potovalni učitelj gosp. Martin Jelovšek. 4. Vpisovanje udov in plačevanje letnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Nasveti. — Med točkami zborovalnega sporeda poje do mači zbor gotoveljskih fantov: a) H. Volarič: „Kviško bratje“. b) B. Ipavio: „Slovanska pesem“. c) Ant. Nedved: „Ljubezen in pomlad“. d) H. Volarič: „Večerna itd.“. Vstop udom in neudom prost, zatorej vabi k obilni udeležbi najprijaznejše odbor.

(**Klub savinskih kolesarjev**) je imel dne 4. junija t. l. na Grobeljskem mostu svoj II. občni zbor. Gospod predsednik je primerno pozdravil navzoče gg. člane in gosta gg. Krajnc-a (K. b. C. S.) in Bizjak-a iz Vojnika. V imenu kluba bic. Cel. Sok. pozdravil je zbor g. Krajnc najprisrčneje, želeč nam najboljše uspehe. Klub je imel 46 vpisanih rednih članov; med letom jih je izstopilo 8, torej šteje danes 38 rednih članov. Klub je priredil v minulem letu tri kolesarske sestanke in sicer 1. v Šoštanju, 2. na Vranskem in 3. v Žalcu, in izlet v Ljubljano, kamor nas je povabilo ondotno 1. kol. društvo v Ljubljani k svoji dirki. Klub je imel v minul. društv. letu 145 gl. 12 kr. dohodkov in 109 gl. 20 kr. stroškov; ostane na prebitku 35 gl. 92 kr. Za II. društveno leto bili so enoglasno izvoljeni naslednji p. n. člani v klubni odbor: gg. Josip Širca, predsednik, Žalec; Anton Kocuvan, podpredsednik, Št. Pavel; Rajko Vrečer, tajnik, Št. Peter; Fran Žigan, blagajnik, Žalec; Fran Paradiž, redn. in orodjar, Žalec; Fran Nidorfer, odborn., Vrbje; Fran Vrečko, odborn., Št. Pavel. V vozni odbor: gg. R. Vrečer, predsednik (kolovodja); R. Senica, podpredsednik, Žalec; F. Paradiž, klubn. učit. Za klubove potrebe se je določila svota 30 gl. Letnina ostane za redne člane 2 gl. kakor dosle. Cestarju na cesti Groblje-Št. Pavel se dovoli za vzdrževanje kol. tira za eno leto 5 gl., istotako cestarju ceste Ločica-Polzela. Prvi kol. sestanek bo dne 18. t. m. na Sav. mostu.

(**Okrajni odbor gornjegrajski**) je izrekel na podlagi soglasnega sklepa svojo najtoplejšo zahvalo veleč. gosp. Josipu Žičkarju, državnemu in deželnemu poslancu, kateri je v letošnjem zasedanju štajarskega deželnega zbora požrtvovalno zagovarjal interese okraja gornjegrajskega v zadevi ceste v Solčavo.

(**Predkoncesijo za normalnotirno železnico**) Rečiškavas-Mozirje-Gornjigrad-Kamnik je vis. c. kr. železniško ministerstvo podelilo gosp.

c. kr. notarju Kazimiru Bratkoviču v Gornjem gradu in č. g. župniku Antonu Rodošku v Mozirju za dobo enega leta z odlokom od 2. junija t. l. št. 21.764.

(**V Šmarju pri Jelšah**) so se dne 12. t. m. vršile občinske volitve povsem mirno brez vsake hrupne agitacije, kakršnih ne pomnimo zadnjih 20 let. Voljeni so enoglasno narodni kandidatje v vseh razredih in sicer v III. razredu: Cofp Tomaž, posestnik, Skale Miha, posestnik, čevljar in krčmar, Tančič Makso, pekovski mojster in posestnik in Anderlhub Jakob, posestnik pri Sv. Roku; v II. razredu: dr. Rakež Josip, zdravnik in dosedanji župan, dr. Georg Josip, odvetnik in načelnik okrajnega zastopa, Tančič Hugon Viljem, zasebnik in Ferlinc Franc, učitelj in posestnik in v okr. zastopu načelnikov namestnik; v I. razredu: Jagodič Karl jun., posestnik, krčmar in mesar, Vičar Alojz, posestnik, Šket Anton, posestnik in Debelak Ivan, učitelj. Novega odbora čaka mnogo dela, posebno z ozirom na to, da je železnica Grobelno-Slatina zagotovljena in se bode bržkone začela graditi to jesen. Nadejamo se, da bodo izvoljeni možje radi posvetili svoje moči v prid in krepak razvoj lepega našega trga, v čast milemu nam narodu. V to pomozi Bog!

(**Železnica Grobelno-Slatina-Rogatec.**) Inženier Hugo vitez pl. Heider je dobil koncesijo za zidanje ozkotirne krajevne železnice od postajice Grobelno južne železnice čez Šmarje, Slatino, Rogatec do Lupinjaka ob hrvaški meji. Tako se bo začela večletna zadeva vendar enkrat uresničevati.

(**Konjiško učiteljsko društvo**) je zborovalo v četrtek, dne 8. t. m. ob prav povoljni udeležbi. To zborovanje je zopet pokazalo, da se društveni duh in pravo tovarštvo med učiteljstvom tega okraja navzlic spletkam, ki se skušajo uprizarjati z nekotnih strani, vedno bolj širi. Posebno pohvalno moramo omeniti cenjene učiteljice. Če naglašam, da je bilo med 20 navzočimi udi 10 cenjenih zastopnic krasnega spola, sem povedal dovolj. Tu pač veljajo v polni meri besede: čast, komur čast! — Društvu so na novo pristopili zopet trije udje namreč gdč. Lj. Božič iz Žič, gdč. J. Gherbac iz Loč in gdč. R. Rössmann iz Žreč. Kot gost je prikolesaril med svoje stanovske tovariše (ice) g. Čulek iz Št. Jurja. — Začetkom zborovanja se je društveni predsednik v krepkih besedah spominjal tridesetletnice državnega šolskega zakona, naglašujoč, da mu učiteljstvo ostane vedno zvesto, da ga pa naj tudi o vsaki priliki brani neosnovanih napadov, kajti, kdor bi to opuščal, je ali zaslepljenec ali strahopetec ter sklene s trikratnim „slava“ na presvitlega cesarja kot davatelja in zaščitnika šol. zakona. — Tovariš Brinar je podaval o šolskem redu, ki je uveden na njegovi šoli. O tem podavanju se je vnel zanimiv in prav poučen razgovor. — Razgovarjalo se je o nastopnih, za letošnjo uradno konferenco določenih vprašanjih: a) Katere pogrške stori učitelj pri prestopu učencev v višji razred ozir. oddelek? b) Kaj je pri računstvu potrebno, kaj se želi in kaj je odveč? Naglašale so se glavne točke, na katere naj se ozira pri reševanju teh vprašanj. — Določili so se nadalje odposlanci za letošnje glavno skupščino obeh učiteljskih zavez itd. — Prihodnje zborovanje namerava se prirediti na visokih Črešnicah, kjer se vrši hospitacija na ondotni šoli.

(**Usoda dr. Kautschitscha**) Skoraj bi mislili, da temu renegatu niti nebo ni naklonjeno. V par tednih se je mislil naseliti kot odvetnik v Ottensheimu, a pred dobrim tednom je skoraj ves trg pogorel. Od 168 hiš jih je pogorelo 128.

(**Pri Sv. Petru pod Sv. Gorami**) bode v nedeljo, dne 18. t. m. ob 5. uri popoldne posvetovanje radi ustanovitve slovenske posojilnice. Povabljeni so vsi tisti, kateri se za stvar zanimajo.

(**Brežiški okrajni zastop.**) Volitve v brežiški okrajni zastop razpisale so se vendar enkrat v sledečem sporedu: dne 26. junija t. l. voli veleposestvo, 27. junija brežiško mesto, 28. junija skupina kmečkih občin, vsakokrat ob 10. dopoldne. Volilci iz veleposestva in kmečkih občin snidejo se dve uri pred volitvijo v „Narodnem domu“ v Brežicah na razgovor. Po celem okraju grmi, črni oblaki se zbirajo nad zadnjo laži-nemško, puhlo trdnjavo ob bistravi Savi; vse kaže na to, da bo strela udarila v črviv hrast.

Zdaj je čas, na noge vrli možje brežiškega okraja! Naprej zastava slave!

(**Ptujska čitalnica**) je bila napravila v nedeljo izlet v Fram pri Mariboru.

(**Mlad ubijalec.**) V Št. Vidu pri Ptujju so se sprli otroci na paši. Desetletni Vidovič je natepel petletno deklico Katarino Klinšek z bičem tako hudo, da je dekletce umrlo.

(**Samomor.**) V Ptujju je skočil v Dravo ter utonil dne 7. t. m. 19letni trgovski pomočnik Gvido Langerholz.

(**Ptujska gimnazija**) bo kmalu bolj zaslovela kakor Končnik Stepischneg Dufekov zavod v Celju. Mesto bo zidalo tik sedanjega gimnazijskega poslopja nove prostorne prostore za celo gimnazijo ter se bo vršila preselitev začetkom šolskega leta 1900/01. V sedanjem gimnazijskem posloppju — katerega pa je popolnoma ali deloma postavila dežela — nastanijo „Ptujski Studentenheim“, kjer se bodo sprejemali učenci „nemškega duha“. Kako pride dežela do tega, da adoptira z našim denarjem zidane šole za — Schönererjeve rekrute! Ob enem se bo začelo grdo beračenje križem sveta za ta brezpotrebni zavod. Slovenci ptujskih okrajev, stojte na straži z odprtimi očmi!

(**Požar.**) V Gor. Krapjah pri Ljutomeru je pogorelo vse poslopje posestniku Alojzu Sagaju.

(**Pri Sv. Ani na Krembergu**) bo obhajal dne 6. avgusta domači rojak, gosp. Fran Mažir, prvo sv. mašo.

(**Umrli je**) dne 4. t. m. v Jarenini ondotni upokojeni župnik, č. g. Anton Fišer, star 58 let. Bil je vnet duhovnik in navdušen narodnjak ter je posebno vro deloval pri slovenskih društvih. Blag mu spomin!

(**Skušnjo iz štajarske zgodovine**) je delalo na mariborski gimnaziji pretečeni teden šest četrtošolcev, in sicer so vsi Slovenci. Prvo darilo je dobil Dolinšek, drugo Kelemina, a tudi ostali: Jurhar, Kramberger, Šeško in Schreiner so bili nagrajani.

(**V Mariboru**) se je zastrepila dne 6. t. m. mlada deklica Karolina Štrukelj. Mladinska bolezen jo je zavedla.

(**Gad je ugriznil**) neko deklico pri Sv. Ožbaltu ob Dravi.

Druge slovenske novice.

(**Imenovanje.**) Sekundarij v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji je postal dr. Papež.

(**Ljubljanske novice.**) Razdelitev občine Bled na Gorenjskem se je v zadnjem zasedanju dež. zbora sklenilo. Iz te sta nastali občini Bled in Ribno. V Ljubljani sta napovedali konkurz tvrdki: Mnibeg in Klauer. Regulacija mesta se je letos pričela na več krajih. Zlasti se bo ista izvršila v večjem obsegu v obližju nove justične palače. Na stavbišču dež. dvorca se je pričel izkopavati temelj za novo poslopje. Vrhniška železnica se odpre prometu začetkom julija t. l. Dež. vlada je odobrila pravila novega trgovskega društva. Sedež mu bo v Ljubljani.

(**Tridnevica v čast Srcu Jezusovemu**) se je obhajala v ljubljanski stolni cerkvi od 9. do 11. junija t. l.

(**Zavod za gluhoneme**) so pričeli graditi v Ljubljani.

(**Nova višja gimnazija v Ljubljani**) imela bode tudi svojo — sv. Alojziju posvečeno kapelo.

(**Na Viču pri Ljubljani**) so odprli z današnjim dnevom novo pošto, ki bo po vsakdanji vozni poti v zvezi s progo Ljubljana-Polhovgradec.

(**Za električno železnico Ljubljana-Šmarna gora**) čez Št. Vid, Vižmarje in Tacen je podelilo železnično ministerstvo knezu Alfr. Wrede dovoljenje za tehnično delo.

(**Iz ječe**) sta ušla v Škofjiloki dva nevarna tatova.

(**Temeljni kamen za cerkev sv. Martina v Šmartnem pri Litiji**) so 4. t. m. položili in ga je ljubljanski knezoškof blagoslovil.

(**Novo justično poslopje**) pričeli so graditi v Novem mestu.

(**Promet na Dolenjskih železnicah**) je bil v preteklem mesecu glede objekta kakor tovara precej ugoden.

(Utonil je) v Novem mestu pri kopanju v Krki gimnazijalec Marinko. — V Dobrunjah pa je utonila v Ljubljani štiri letna hčerka Zajčeva.

(Utopljenca) so izvlekli iz Save v ponedeljek. Bil je to neki Turšič, kočar z Ženjega pri Krškem. Ker se mu je slabo godilo, iskal je baje sam smrt v savskih valovih.

(Živinska kuga) se je pojavila v nekem hlevu v Krškem, zato bode ondi promet s prašiči za tri tedne ustavljen.

(Vojaške strelne vaje) na krškem strelišču se začno letos 18. julija in bodo šest tednov trajale.

(O bodoči letini) se nam iz Savske doline poroča: Sena je že in bode ga obilo in sicer bode to prav dobra in lepa krma. Strn tudi lepo kaže, ako jo bode Bog pred točo obvaroval. Trta je začela še le cvesti. Da se je njen cvet zakasnel, temu je bil kriv mraz meseca marca. To je tudi vzrok, da ne bode orehov, in da bode družega sadja tudi le malo; sliv pač nekoliko več. Da ne zobljemo še češenj, temu je bil znabititi tudi mraz Cvetne nedelje kriv.

(V Velikovcu) je okrajni glavar Kreuter, ki ne zna prav nič slovensko ter je odločen nemški nacionalec. Isti misli iti sedaj v pokoj in Slovenci so se veselili, da jim vsaj potem popravi vlada nezaslusano krivico, da je vodja politične oblasti, ki šteje v svojem področju 43 634 Slovencev in samo 9535 Nemcev, trd, zagrižen Nемец. Toda sliši se verjetna vest, da mu bo naslednik titularni okrajni glavar v Celovcu, Fr. pl. Mayrhofer Grünbüchel. Bomo videli, kaj odgovorijo vladi slovenski drž. poslanci.

(Nemško politično društvo na Koroškem) je dalo celovški odvetniški zbornici strog ukaz, ker nič ne stori proti — dr. Krautu, edinemu slovenskemu odvetniku na Koroškem. Sicer se je ta zbornica že koj v početku trudila, da onemogoči obstoj slovenskemu odvetniku, pa nemški nacionanci bi menda radi, da mu zbornica prepove uradovanje, — ko bi to mogla.

(Čin blaznika.) Dne 7. t. m. je stopil v železniški voz v Miramaru pri Trstu elegantno oblečen gospod. Naenkrat pa je potegnil samokres ter ustrelil 11letnega Jakoba Radivo, ki se je peljal s svojo materjo v Trst. Ko se je na klicanje vlak ustavil, skočil je morilec skozi okno ter zbežal. Zvečer ga je vendar nek tržaški redar ulovil blizu Rojana. Na policiji je mirno pripovedoval, da se imenuje Anton Pach, doktor kemije, doma iz Nemčije ter da je imel tam svojo lekarno, dokler ga niso djali pod kuratelo, pozneje pa v norišnico, od koder je zbežal ter se prišel v Trst — kopat in ženit.

(Imenovanje.) Glavni učitelj in profesor na učiteljsku v Gorici, g. Nikolaj Ravalico, je imenovan deželni šolski nadzornikom na Primorskem. Seveda je imenovan Italijan.

(Nova pošta.) V Št. Ferjanu, v goriškem okraju, se je odprl dne 16. t. m. nov poštni urad, ki bo s progo Gorica-Kojsko v zvezi.

(Obesil se je) dne 4 t. m. v Dutovljah na Goriškem novi občinski starešina Jos. Gomizelj. Pamet se mu je zmešala.

(Otroško kopališče v Gradežu) odprejo 1. julija. Iz Gorice pripeljejo 60 skrofuloznih otrok, iz Tridenta 20, iz Dunaja 80, iz Gradca 40 in iz Ljubljane 20.

(Osebnosti.) Sodni pristav v Motovunu g. dr. Henrik Stepančič je imenovan okrajnim sodnikom v Buzetu. Sodni svetnik in predstojnik okraj. sodišču v Dinjanu g. Hil. Boxa, je premeščen k dež. sodišču v Trst.

(V Pomjanu v Istri) so pri zadnjih občinskih volitvah v vseh treh razredih zmagali lahoni.

Druge avstrijske novice.

(Nagodba sklenjena) Po večtedenskem ministerskem pogajanju, med katero je morala čisto poseči tudi krona, se je pogodba z Ogrsko sklenila. S tem je odpravljena vsaka ministerska kriza, a tudi državni zbor se ne skliče pred jesenjo. V Avstriji se sprejete nagodbene točke zakoné s § 14, na Ogrskem pa se je sklical že včeraj državni zbor, ki bo gotovo z veseljem pritrđil vsemu, kar jim je Szell na Dunaju izposloval. Saj pa se je tudi vse tako gladko po mažarskih željah završilo. Skupna kvota se Ma-

žarom le nekaj malo zviša, pravijo da na 34¹/₂ milijona. Carinska pogodba se sicer proti Szellovi formuli podaljša do leta 1907. Do istega leta bo trajal tudi bančni privilegij in trgovinska pogodba. V začetku je namreč ogrska vlada hotela imeti carinsko zvezo le do leta 1903 ali 1904, dočim bi naj obveljala skupna banka do leta 1910. Lahko je uginiti, kaj so nameravali s tem Košutovci. Ko bi bilo treba leta 1904 carinsko pogodbo obnoviti, ustavljali bi se bili in zavlačevali, dočim bi lepo uživali bančne dobrote ter se za naš denar organizirali — proti Avstriji.

(Jugoslovani na Dunaju) priredijo dne 25. junija t. l. veliko skupščino v „Wienerterrassen-Restaurant“, V. Margarethenplatz. Začetek ob 9. uri dopoldne. Predmet razpravam bo: položaj političnih strank v monarhiji. Prav tako, naj zvé Dunaj, naj zvé Avstrija, da smo tudi v prestolnem mestu zadostno zastopani.

(Dreyfus v Dalmaciji?) Dreyfusova rod-bina se pogaja s kapetanom Tomazovičem, da kupi njegovo vilo v Gružu. Dreyfus bi se tedaj stalno nastanil v Dalmaciji, ako ga oprostijo.

(Moravski dež. zbor) ima stalno pravno komisijo gledé jezikovnega pomirjenja med Čehi in Nemci. Odkar pa so Nemci izdali svoje nesramne politične zahteve, je pozvala moravska ljudska stranka češke zastopnike, naj izstopijo iz komisije, ker s tako „pretiranimi ljudmi kakor so Nemci, sploh nikaka sprava mogoča ni.

(Košutovci na Ogrskem) so še vedno fiktivni vladarji onostranske državne polovice. To se je pokazalo zopet pred sklepom pogodbe. Ministerski predsednik pl. Szell je obiskal mladega Košuta v njegovem stanovanju, predno se je odpeljal k posvetovanju na Dunaj. Potem pa je seveda tudi le to govoril na Dunaju, kar mu je to duševno revče nasvetovalo. Revolucionarja Košuta sin je namreč v politiki popolnoma vsakdanja prikazen, le ime in zaslepljeno oboževanje mu je pripomoglo, da igra vlogo, po kateri se morajo ravnati ministri in ne redko tudi krona.

Ogled po širnem svetu.

(Zaroka srbskega kralja Aleksandra.) Zadnji čas se vedno bolj širi vest, da se misli srbski kralj poročiti s hčerjo polkovnika Konstantinoviča, ki je stric kraljevemu očetu.

(Macedonsko gibanje) se skoraj ne da več ustaviti; Turčija skrbi za to, da se duhovi ne pomirijo. Prevažanje vojaštva se vedno množi, pa tudi Bolgarijo sili Turčija, da mora meje proti Macedoniji s svojim vojaštvom zapreti. Zdaj in zdaj nabijejo Turki skrivoma pozive v imenu „revolucijske macedonske unije“, da na podlagi teh trumoma zapirajo in morijo zbegane Armence. Zadnji čas so napravili zopet Turki na ta način morilni lov na cele vasi v Macedoniji.

(Tako na Pruskem — kako pa pri nas!) Saksonska vlada je sklenila, da ne sprejema več na rudniško akademijo v Freibergu slovenskih dijakov iz Avstrije, ker da ti — provocirajo nemške kolege. Koliko Prusov pa je na praški in Lvovski univerzi. Ven ž njimi!

(Odstop francoskega ministerstva Dupuy.) Francoski parlament je izrekel celemu ministerstvu nezaupnico, češ, da je zbornica voljna podpirati samo tako vlado, ki je braniteljica republikanske uredbe ter zna vzdržati javni red, česar sedanja vlada pri zadnjih demonstracijah ni storila.

(Amerikanci zopet tepeni) Na Filipinih so pograbili vstaši dne 3. t. m. glavno ameriško četo pod vodstvom generala Lawtona v dolini Samateo. Napad je bil istočasno od treh strani na ameriški centum. Amerikanci so se morali po kratkem pa hudem boju umakniti. Nad 3000 jih je obležalo na bojišču, okoli 500 pa so jih pripeljali ranjenih v Manilo. Za ameriške vojake pa je tudi sedanja filipinska vročina neznosna. Vsak dan jih več pomrje vsled solnčarice.

(Nova vojna.) Med tem ko se vrši v Haagu posvetovanje za svetovni mir, pripravljajo se v daljni Afriki na hudo vojno. Na skrajnem jugu Afrike so se naselili svoječasno nizozemski izselniki, ki se sami še vedno imenujejo Boere (kmetje). Ustanovili so si svobodno republiko Transvaal ter srečno in mirno živeli, dokler niso prišli tja posamezni Angleži. Anglež pa hoče biti povsod

gospod. Ker jim svobodni Boeri niso hoteli dovoliti vseh pravic, zagrozila je Angleška z vojno ter je že baje izdan ukaz, da se ukrca 40.000 angleških mož iz vseh prekmorskih angleških naselbin. Pa tudi domačini upajo postaviti toliko mož, ker se zedinita Transvaal in Orenje.

Dopisi.

Iz Laškega. Ako greš, dragi bralec, po Laškem, misli si boš v začetku, da si zabredel med same Pruse. Vprašal se boš: Ali sem na slovenskih tleh, ali hodim ob obalah Rena.

Slovenska govorica kmetov in slovenske trobojnice na majih po okolicah te še malo razveselijo in ti kažejo, da še živi tukaj slovenski živelj. Kako pa to da samo pri prostem narodu? Kaj pa je z inteligenco? Kje je slovenska inteligenca? Ali je čisto nič ni, ali je že izmrla? Ni še, še živi. Poglejmo si jo, kaj dela. Sedaj je ravno v nekem stanju, primerjal bi ga z metamorfozo različnih živalij.

Plava namreč v blatnem nemčurskem močvirju in v tem stanju se poslužuje povsod, bodi si na ulicah, v gostilnah ali pa pri raznovrstnih uradih le „blažene“ nemščine. Sramuje se namreč slovenskega jezika. Zakaj? ne vem. Morebiti zato, ker bi se zamerila s slovensko govorico našim nasprotnikom.

„Proč z nemščino“ bodi naše geslo; govorimo med seboj samo slovenski in postlužujemo se pri vseh uradih samo slovenščine. S tem se bo zopet lepo razvijala slovenska ideja, in mili naš materin jezik bo zopet donel na naša ušesa. Tedaj se ga ne bo nobeden več sramoval, ampak vsak ga bo ljubil. V kratkem so se pri c. kr. davkariji v Laškem zelo pohujšale razmere za Slovence, nastavile so se namreč samo nemške moči, a slovenske so se odstranile. Čemu to? mar menijo, da se bomo potem posluževali nemščine. A nas ni strah. Ostanemo zvesti svojemu načelu. Vi ste radi nas, radi ljudstva, katero plačuje trde davke, tukaj, a ne mi radi vas. Najhujšo predrznost pa lahko opaziš od mladeži šulferajske šole. Za klobukom pol hrasta, na prsih pa šopek modriša, gre ta družal po ulicah, in če sreča kakšnega Slovenca, začne lajati liki kužeti. Obžalovati moramo to mladino, katera je že v svoji nežnosti, v svojem razvijanju tako hudo popačena; obžalovati pa moramo tudi starše, katere mora v srce zaboliti, ako pokarajo slovenski (saj nemški itak ne znajo) svoje otroke, a oni jih pa preklinjajo po nemško. Iz te moke ne bo dobrega kruha, rodilo bo same lenuhe in potepuhe. Kje se takšnih reči naučijo, pač ni treba dolgo misliti. Slovenski starši pa: Pozor! ne puščajte svoje dece v tako slabo družino, da bi se tam čisto ne oblatila z nemškim kulturnim gnojem!

Sv. Jurij ob Taboru. Binkoštna nedelja je bila za Sv. Jurij ob Taboru velevažen dan. Povabljeni so namreč bili ta dan naši župljani v šolsko poslopje zato, da bi ustanovili pevsko društvo; tam naj bi se vršil pristop v to prekoristno podjetje in tam bi se ob enem volil novi odbor.

Priznati moramo, da smo v začetku nekako bolj na tihem delovali, kajti bali smo se, da bi se znala stvar le neugodno rešiti, ali celo se izjaloviti in to tembolj, ker se je tu in tam kazalo premalo navdušenja in preveč pomislekov. Vendar se je na to vabilo odzvalo častno število zavednih Šentjurčanov, osobito naših vrlih deklet in čvrstih fantov. Tu obstoji že dalje časa dobro uspevajoče bralno društvo, osnovala se je požarna bramba, ki liki krepkim mladeničem čvrsto napreduje, — vendar je še nečesar manjkalo, in to je pevskega društva, četudi je že več let obstajal pevski zbor.

Vsaka stvar se po svoje raduje lepega stvarstva in prepeva Bogu slavo, čemu bi pa človek, krona vsega stvarstva, Bogu slave ne pel ter se ne blažil z milo domačo pesmijo! Kolike važnosti za narod slovenski so slična društva, nam ni treba omenjati; naravno je, da ravno pesem je isti činitelj, kateri nam najbolj pretresa naša čustva. Ona nas probuja, navdušuje, jači in razvedruje in ravno pesem je tudi veliko pripomogla do narodne probuje, do narodne samozavesti. Z milo pesmico sladko

uspava ljubeča mati svoje dete, vesela pesem nas v prijetni družbi ponese na svojih lahkih krilih v one divne višave blažene sreče, v katerih se naša duša v božanskih akordih razlije nad ves človeški rod, nad vso prekrasno stvarstvo; mogočna pesem razpali krepkega mladenčca v ognjevitega leva, da se junaško bori v pravičnem boju za sveto pravico. Ako pa spremljaš edinega prijatelja na tiho polje molčečih grobov in slušaš ob njegovi gomili milo tožne glasove žalobne nagrobnice, zdi se ti, kakor bi se dva plamteča solnca pogrezala v temno hladno valovje brezmejnega morja svetožalja in bridke žalosti. Stari so imeli pevca, kateri je s svojim glasom divje zveri krotil, skale mehčal, — a tudi slovanska pesem naših pevcev more se meriti, da, ona gotovo prekaša po svoji milobi pesmi narodov. Saj srbski slepec s svojimi gusli, opevajoč slavne čine hrabrih junakov prekaša vse narodne umetnike in je znan tako v borni koči, kakor tudi v dragi palači. — Ako se ozremo po obmejnih Slovencih, sosebno na jug, vidimo, da narodno petje, katero se povsod z največjo vnemo goji in kjer se pred kakima dvema desetletjema o narodni zavesti še ni moglo govoriti, da je ono toliko pripomoglo narodni priliki, da najdeš sedaj tam tako kremenit, navdušen, goreč in kipeč rod, kakor kremenito in vztrajno je njih kraško skalovje. Kakor čvrst in neomajen je ta kraški svet, tako čvrsta in neomajena straža je ta rod, ob katerem se razprši vsako valovanje oholih Italijanov, bodisi v patrijotičnem, kakor tudi v političnem smislu. In če se povzdigne njih narodna ekonomija ter zaveje duh boljšega blagostanja, — potem ne bomo nič več nazivali tužna — ampak srečna Istra.

Naša divna Savinska dolina, ki je v resnici biser v vencu slovenskih krajin, prekaša po svoji krasoti in blagostanju celo svetovno povelečevano Švico, torej se more tudi narod, ki biva tod, dostojno povzdigniti, da bode vreden te slovenske Švice.

Kakor si pa ne moremo misliti prijetnega večera brez čarobnega zvezdnatega neba, jasnega dneva brez veličastnega solnca, tako si ne moremo misliti prijetnega, veselega bivanja brez petja, bralnega društva, brez pevskega zbora. Skrbimo z vestnim izpolnjevanjem svojih narodnih dolžnosti, da bode kmalu zadonela mogočna pesem šentjurskih pevcev po prekrasni Savinski dolini nam v čast in razvedrilo, narodu slovenskemu pa v korist.

V to svrhu zakličem mlademu društvu: „Vivat, crescat, floreat!“

Iz Slatine. Dne 5. t. m. okolu 9. ure predpoldne je zaplesal žareč petelin na strehi gospodarskega poslopja Roze Plevčak v Ločnem dolu. Zažgalo se je na dosedaj neznan način. Ogenj je upepelil precej obleke in vse gospodarsko orodje, razven dveh motik, ki so jih imeli delavci na njivi; zadušilo se je pa tudi šest prascev. Škoda se ceni na približno 1000 gld., zavarovano je pa le za 150 gld.

Nemško slatinsko gasilno društvo ima svoje zbirališče in shrambo za gasilno orodje komaj pet minut od pogorišča. Dobilo je tudi pravočasno obvestilo o nesreči, ter med akorde kopališčne godbe so se vmešali žalostni zvoki trombe, ki je klicala gasilce (kopališčne uradnike in delavce) na človekoljubno delo. A tu se je jel ustiti neki Kovačič, čemu bi se alarmiralo gasilno društvo, ker ogenj sploh ni v kopališčnem okrogu. Vendar se je zbralo moštvo pred shrambo za orodje. Ali, o joj! shrambinega ključa niso mogli najti. (Zakaj pač ne določijo kakega mesta, kjer bi visel, n. pr. v kopališčni pisarni?) No, slednjič se je priskrbel tudi ključ. Ko so došli na kraj nesreče, pokazalo se je jasno, kako malo je še društvo izvežbano. Kako nerodno so napeljali gasilne cevi! Prvič preko pšenice, potem pa so jih vlačili na stran ter pomandrali mnogo žita. Nekaterim gospodom (in to šaržam društvu), ki so šli sicer mimo shrambe za društveno obleko, se ni zdelo umestno obleči uniforme ter so stali v slamnikih ob strani. Gostje kopališčni, ki so gledali iz daljave, so to kritikovali. Pohvalno pa moramo omeniti g. Pansyja, ki sicer tudi ni imel uniforme, a je v resnici

jako delaven in izurjen gasilec. Kaka pa je društvena disciplina, kaže sledeče: Nekateri gasilci pri sesalnici so kričali k bližnji hiši: „Micka, prinesi nam štefan vina, da bomo ložje pumpali.“ To jim je šlo po slovensko, sicer pa razumejo(?) le nemške ukaze; sploh se pozdravljajo zdaj Slatinčani samo z „Gut Morgen“ itd. Po zimi bo pa dober „dobro jutro“.

Ali je pač znano prej omenjenemu g. Kovačiču, da podpirajo gasilna društva (torej tudi slatinsko) deželni odbor in zavarovalne družbe, to (slatinsko) posebej pa še tudi občina v Slatini, ki prispeva letnih 50 gld.

Glavni namen teh vrstic je, da vzdramijo nekoliko gasilno društvo, da se mu ne bode zopet očitalo: „Prvi dan mu je treba povedati, ako bo drugega dne gorelo.“ Zaključimo pa z besedami nekega kopališčnega gosta: „So eine Feuerwehr habe ich in meinem Leben noch nicht gesehen“. V kakem smislu — naj odloči društvo samo!

Iz Cezanjevec. Tombola gasilnega društva je imela dober uspeh ter je dala čistega dobička blizu 50 gld., kar se porabi v nabavo nove brizgalnice, ker dosedanja, sestavljena še po najstarejšem sistemu, ne služi več svojemu namenu, ter so v ta namen že nekaj darovali občani sosednjih občin, kar objavimo drugokrat. — A nekaj pri tej tomboli ni bilo prav, — namreč pičila udeležba od strani bratskih društev. Malokatero bratsko društvo je bilo zastopano, akoravno smo mi pri enakih prilikah bolje zastopani.

Nismo še pozabili, da nas niti lansko leto v septembru, ko smo slovesno blagoslovljali naše gasilno spravišče in ob enem obhajali 50letno slavno vladanje našega presvit. cesarja, niste posetili, kajti takrat odlikovala se je cela „Zaveza“ le z jednim članom. — Prav je rekel dopisnik iz Veržeja v „Slov. Gospodarju“ še pred kratkim. Želeti pač je, da se ta malomarnost pri naših društvih kmalu odpravi.

Bodi nam na tem mestu še omogočeno, vsem tistim rodoljubom, ki so za našo tombolo kaj prispevali, bodisi v denarju ali z dobitki, izreči najsrčnejšo zahvalo, posebno pa ljutomerskemu ključarju g. Ludvik u, ki je društvu v ta namen podaril škropilnico v vrednosti do 8 gld. Bog plati!

Vaša požrtvovalnost naj rodi mnogo sadu.

Podpirajmo izključno take može, dragi okoličani, ter ne pozabimo gesla! „Svoji k svojim!“

Narodno-gospodarske novice.

Delo kmeta ob slabem vremenu.

Vsak človek lahko opazuje, da imamo v letu med lepimi dnevi primešanih mnogo slabih. Po zimi nas nadleguje sneg, včasih še nad pol leta, po letu pa nas moči dež in nadleguje kakšna druga uima. Jedno kakor drugo dela kmetu sitnost, kajti če drugo ne, delo se mu vendar zamuja in čas preteče brez prida. Nato pa, ko nastopi boljše vreme, bi bilo treba še jedenkrat toliko rok, da se mu zamuda popravi.

Da čas slabega vremena ne bo minul tako brez koristi pri nas, hočemo nekoliko opazovati, kaj dela med tem priden kmet s svojo družino. Morda se naučimo kaj od njega.

1. Popravljanje orodja. Skrben kmet ima doma vedno nekako zalogo lesa, iz katerega se dela orodje in popravlja pohištvo. In to ne dela razun sile nikoli ob lepem vremenu, temuč odlaga si to delo na slabe dneve, kadar ima prosti čas. Navadno se na ta način popravlja vse vozno orodje, dalje: grablje, vile, kosišča in mnogovrstna toporišča. Da je mogoče vse to izde lovati, potrebno je poleg lesa tudi nekaj primerne orodja, katero si pameten kmet rad oskrbi k hiši, vsaj se mu s popravljanjem družega že koj v enem letu odsluži. Vrh tega je treba delavcu tudi nekaj uka, katerega pa si s skušnjo kmalu prisvoji. Vsaj je resničen pregovor: Delo človeka najbolj uči.

2. Pripravljanje in krpanje obleke. Kakor moški z orodjem, enako se naj bavijo ženske s pripravo tkanin za obleko. In tukaj vzame naj-

več časa preja, katera se naj torej pripravi na dolgi zimski čas. Četudi so sedaj tkanine in enako blago čedalje bolj po ceni, pa se ob enem lahko prepričamo, da je vse bolj slabo in marsikedar še — piravo in preležano. Nasproti temu pa pravilno narejeno domače platno in raševina vztraja, da sme z njo oblečen človek iti k vsakemu delu, brez strahu, da bi domu prišel že napol — nag! — Torej kmet, le ne preziraj lanu, sejaj ga in oskrbuj primerno, na zimo daj ga streti in po zimi naj brenče kolovrati! Tudi naj ne bo nikogar sram domače obleke, vsaj je še škof Slomšek pisal:

„Le tisto dekle kaj velja,
ki obleko vso domačo 'ma!“

Po letu ob dežju naj si pa ženske poiščejo šivanke in celijo „rane“ na oblačilih. S tem se novega mnogo prihrani, ob enem se pa dekleta vadijo tega dela. Vsaj se nam slabšega nič ne zdi, nego mlada ženska, ki v močni dobi let ne zna za kuhalnico in šivanko prijeti ter rajši gladna in razcapana hodi.

3. Pripravljanje na setev. Tudi to delo je zamudno in jako raznolično. Treba je skrbeti, da se gnoj spravi iz hleva v gnojno jamo, kar je najboljši ob mokrem vremenu, da ga ni treba še posebej polivati z gnojnico. Žal, da je ravno v tem pri naših kmetih še največ pogreškov. (O tem kaj več pozneje).

Dalje je treba za setev seme očistiti. Naj se bi to vendar ne zanemarjalo, temuč vsaka vaš bi si naj — enako brizgalnicam — naročila čistilnico za žito, katera naj bi po zimi krožila od hiše do hiše, dokler bi ne bilo zrnje povsod očiščeno. Polovico manj bi kmetje izdali plevicam, ki mu mnogo pomandrajajo, katerih delo pa itak navadno malo izda! Kaj bi bilo, ko bi občina na svoje stroške naročila tak stroj, od katerega bi potem za posojilo primerno računala. Gospodje župani, dajte to pomisliti!

Tudi je ob slabem vremenu pripravljati raznih vrtnih semen, n. p. salate, korenja, redkve itd. Kadar so le te na vrtu dozorele, naj se ob suhem vremenu porežejo in pod streho kje na suhem prostoru shranijo. Ko nastopi slabše vreme ali pa se že bliža setev, takrat pa je ravno čas seme lepo izmaniti ali pa iztolči.

4. Posejanje travnikov s pepelom ali pa senenim drobirjem. To delo ima na zboljšanje travniških pridelkov velik vpliv, to pa le takrat najbolj, ako se poseje pred ali pa med dežjem! Takrat namreč mokrota seme zamoči, ga nekoliko utepe v zemljo, da kmalu kali in raste. Enako dež ali sneg pepel zmoči, da postane lužen, kar je njegova glavna korist za rast rastlinam. Naj se ti torej, dragi kmet, ne smili ob dežju poiskati — kar ste pametno shranili, senenega drobirja in pepela ter ga po borni senožeti nasejati. Prvič vpliv in pozneje skušnja te bosta prepričala, da je bil tvoj trud na pravem mestu.

5. Napeljevanje vode. Ob deževju je povsod dosti vode, takrat jo je treba — zlasti v bolj suhih krajih, — kolikor mogoče porabiti. To pa storimo, ako napeljemo od studencev ali potokov, pa tudi od doma iz pod strešnega kapa, najbolj pa od gnojišča, vodo po malih jarkih na suhe nerodovitne travnike. Te jarke je treba izčediti v jeseni listja in smeti, da ima spomladi od snega iztajana voda prosto pot na odmejene prostore. Spomladi se pa jarki prav na novo uredijo, da jih bujno rastoča trava po letu ne zamaši. Ob deževju pa ima skrben kmet delo, da jih pregleda in po potrebi vodo napelja. Ta trud je lahek in skrb majhna, ki pa se kmalu in gotovo poplačata z obilnejšim pridelkom.

Tako smo torej videli v malem, koliko in kakšnega dela čaka kmeta tudi ob slabem vremenu. Naj ne manjka pri nobeni hiši lesa za popravljanje orodja, ne prediva in šivanke za ženske, skrben mora biti kmet za setev, da pripravlja gnoj in semena, tudi ne sme zanemarjati pepela in senenega drobirja, pa nazadnje mora lepo napeljevati vodo po posestvu. Delo to se lahko odlaga na slabe dneve, kadar se kaj družega ne more storiti. Tako ne bomo nikoli brez dela in ako nas Bog blagoslovi, tudi ne brez — jela!

Pohorski.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Slavno uredništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani zbirko 952 gl. 40 kr. — Gospod Karol Lenasi iz Nadanega Sela 60 kr. — Č. g. Jos. Cerjak, vikar v Mariboru, za mutsko šolo zbirko 26 gl., katero so zložili gg.: dr. Medved 2 gl. 50 kr., J. Čede 1 gl., J. Frangež 1 gl., J. Topolnik 1 gl. 50 kr., Fr. Kocbek 1 gl. 50 kr., Neimenovanec 1 gl., P. Štefan 3 gl., Fr. Krulc 1 gl., P. Zadravec 1 gl., H. Režek 1 gl., J. Fink 1 gl., A. Cestnik 1 gl., J. Pernat 1 gl., M. Štraki 1 gl., dva neimenovana 1 gl., J. Vreže 50 kr., in Jurij Vreže 50 kr., skupaj 20 gl. 50 kr., 5 gl. 50 kr. je pa nabral č. g. Jos. Somrek, kapelan v Marenbergu, v veseli družbi v Remšniku, in sicer so dali gg.: P. Gregl 50 kr., J. Žmavc 1 gl., J. Smole 50 kr., Mandeliček 1 gl., Kolar 50 kr., M. Stolz 50 kr., Azler 50 kr. in slovenski kmetje na Remšniku 1 gl. — Podružnica za Velikovec 24 gl. — G. Anton Zupan, velikošolec na Dunaju, 14 gl. 10 kr., kot preostanek zbirke za Kunšičev spomenik. — Č. g. o. Hijacint Salamun, kapucin v Sv. Križu, nabral na svatbi g. Rovana z gospodično Merkelj v Velikih Zabljah 2 gl. 40 kr. — Izvenakademična podružnica v Gradcu po g. Fr. Hrašovcu 88 gl. — G. prof. dr. Pipenbacher v Novem Mestu 5 gl. — G. Ivan Vehovec v Žužemberku nabral v veseli družbi 5 gl. — Gdč. Francika Burkeljc z Vrhovega pri Radečah 3 gl. 50 kr. — Podružnica v Ročinju po g. Ter. Raholin 30 gl. — Živeli vsi reševalci obmejnih Slovencev!

Blagaj družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Koledar.

Petek (16.) Franc Regij, spozn.: Beno, škof. — Sobota (17.) Adolf, škof: Lavra. — Nedelja (18.) 4. pobinkoština. Gervazij in Protazij. — Ponedelj. (19.) Julijana F. — Torek (20.) Silverij, p.; Florentina. — Sreda (21.) Alojzij (Vekoslav), spoznovalec. — Četrtek (22.) Pavlin, škof; Ahacij, muč. — Ščip 23. ob 3. uri 26 minut zvečer.

Sejmi.

Dne 2. junija v Vitanju. Dne 21. v Marenbergu, Studencih pri Mariboru in pri Sv. Tomažu pri Vel. Nedelji. Dne 22. v Sevnici, Šoštanju in St. Jurju ob juž. žel. Dne 24. v Laškem, Ljubnem, Konjicah, pri Mar. Trošt v Žitalah, Podsredi, pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in Sv. Janžu na Dravskem polju.

Loterijske številke.

Gradec 10. junija 1899: 79, 66, 83, 42, 26
Dunaj " " " 18, 35, 41, 57, 40.

201) 1 Vabilo.

Ker občni zbor podpisane posojilnice, sklican na 11. junija t. l. ni bil sklepčen, sklicuje se s tem nov

občni zbor

na 25. junija 1899

ob 3. uri popoldne v prostorih hotela „Narodni dom“ v Radečah

z istim dnevni redom.

V Radečah, dne 11. junija 1899.

Okrajna posojilnica v Radečah, registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Posestvo pri Vojniku.

Proda se tako imenovano Purgarjevo zemljišče čisto blizu vojniške hiralnice. Na tem zemljišču se bode v nedeljo, dne 18. junija t. l. prodajalo še stoječe seno, žito in drugi pridelki. Kupci so povabljeni priti tje ob 3. uri popoldne imenovanega dne, sicer pa se naj oglasijo ustmeno ali pisмено pri notarju Bašu v Celju. (202) 1

Notarski kandidat

želi vstopiti v notarsko ali odvetniško pisarno na Štajarskem. Ponudbe upravnistvu „Domovine“. (204) 1

Vabilo

na

VESELICO

katera se bode vršila

v nedeljo, dne 18. junija t. l. ob 3. uri popoldne v votlini Najvodove Ivanove jame v Hudi luknji.

SPORED:

1. Nova luč, plinova razsvetljava (Accetylen-Gas).
2. Vrteča igra (Ringenspiel).
3. Tamburaši in pevci se pričakujejo iz Šoštanja.

—*— Godba in ples. —*—

Tako bo tudi vsako nedeljo in praznik, pa tudi ob delavnikih splošna razsvetljava, kadar bo le vstopnina 3 gl. znašala.

Za dobro postrežbo bode skrbnjeno.

Na obilno udeležbo vabi lastnik

(200) 2—2

Ivan Vivod.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante. (155)

ZAHVALA.

Povodom smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega soproga, oziroma brata, strica in svaka, gospoda

FRANC ŠKUBICA

okrožnega zdravnika, načelnika okrajnega odbora, posestnika itd.

nam je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, ljubezni in čislanja do pokojnega rajnika, da se ginjenim srcem najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki so nam lajšali neizmerno žalost.

Zlasti se zahvaljujemo slavnim pevcem za ganljivo petje, vsem prijateljem in znancem, ki so se tako častno in številno vdeležili pogreba, kakor vsem mnogobrojnim darovalcem krasnih vencev in vsem drugim, ki so na katerikoli način še izkazali nam svoje sočutje.

Velenje, dne 14. junija 1899.

Zalujoči ostali.

TRGOVEC

dobi v najem v prijaznem kraju lepe prostore za trgovino, kjer se da tudi veliko s hmeljem, žitom in sadjem tržiti. Posestvo je pri okrajni cesti 1 minuto od farne cerkve, 2 minute od železniške postaje. — Več pove oskerbnitvo vile

2—2 ROSENHOFF
pošta Radečah na Paki pri Celju.

„Anti-Peronospora“

Numa Dupuy & Co., Dunaj
6/1, Windmühlgasse 33.

lahko raztopljivo sredstvo, lahko prenesljivo ter ima isti učinek kakor bakren vitrijol mešan z apnom, je mnogo cenejše, prav nič ne zamaši brizgalnic. Eden zavoj zadostuje na 1 hl mrzle vode, stane 30 kr.

Navodila zastoj in franko.

Glavna zaloga za Celje in okolico je pri
6—4 Jos. Matiču v Celju (178)

Proda

se takoj veliko posestvo tik farne cerkve v Šmartnem pri Litiji z enonadstropno hišo, kjer je že od nekdanje trgovine z mešanim blagom in gostilniški obrt. Hiša je prostorna in ima razen prodajalne dve skladišči, lepe gostilniške prostore, 7 sob za stanovanje, 2 kuhinji in kleti. Pri hiši je nadalje ledenica, velik gostilniški in jeden ravno toliki sočivni vrt, pokrito kegljišče, prostoren hlev, velik kozolec z obširnimi spravami za seno in poljske pridelke, več oralov njiv, veličih travnikov in 3 lepi gozdi.

Nadalje je tudi na prodaj še jedna hiša tudi tik farne cerkve s 5 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, malim vrtom in nekaj zemljišča.

Proda se vse pod ugodnimi pogoji radi rodbinskih razmer; tudi na obroke. (189) 3—2

Natančneje se izve pri lastniku

Josip Jakliču

v Šmartnem pri Litiji.

Učenec

za trgovino z mešanim blagom se sprejme pri

Karolu Rayer (197) 2—2

pri „Tirolcu“

v Arclinu pri Vojniku.

Kuverte priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Zacherlin

Ne v zavitkih

jedino pristen v steklenici!

To je v resnici neprekosljiva, radikalna pomoč proti vsakateri mrčesni nadlogi.

Celje: Traun in Stiger
Alojz Walland
Viktor Wagg
Milan Hočevar
Ferdinand Pellé
Josip Matič
Anton Ferjen
Friderik Jakovitsch
Fr. Rischlawy
Karol Gela, lekarna
Fran Zangger
Fran Janesch
Anton Kolenc
M. Rauscher lekarna
Toplak & Pečnik
Josef Simz
Braslovče: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Dobrna: Jos. Sikošek
Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wauk
Konice: Fr. Kupnik
Vojnik: Fr. Zottl
Gornjsko: I. Idvorski
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Laško: Andrej Elsbacher
Planina: Lud. Schesche-ko
F. Wambrechtsteiner
Gornji grad: Jakob Božič
Poličane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schweiz
Mozirje: Leopold Vukič
Pristova: Marija Suppanz
Ant. Suppanz
Brežice: Fran Mathes
Varlec & Umek
St. Paul: Norbert Zanier
St. Jurj: Fran Kartin
J. F. Schescherko
St. Lovrenc: Elia Turin
Smarje: Josip Wagner
Janez Löschnigg
Konsumno društvo
J. M. Krammer
Fran Pollak
Rob. Stenowitz

Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schaik
Ludovik Smole
Zwenkel & Cmp.
Zibika: Janez Založnik
Ivan Novak
Anton Jaklin
Karl Tischler
Velenje: Adal. Globočnik
Karl Hermann
Laško: Karl Hermann

Slovenski medičar in voščar

priloga svoje okusne in lepe izdelke, kakor raznovrstno medeno pecivo za birmo, sv. Miklavža, božične in velikonočne praznike ter druge svečane prilike, vse po najnižjih cenah; posebno priporoča mnogovrstne tržne izdelke ter daja prodajalcem zdatni popustek.

Dobi se vsak čas jako dobra medica, najboljša vrsta liter 36 kr., druga vrsta po 24 kr.

Priporoča se slovenskemu ljudstvu na deželi, kamor bo prišel na birmovanje, sejme in cerkvene slavnosti.

Posebno pa priporočam velečastiti duhovščini kakor slav. občinstvu sveče po najnižji ceni iz pravega čebelnega voska po 245 K., II. vrsta po 220 K., kakor tudi raznovrstne voščene zavitke, svečice za božična drevesca itd.

Kupujem med (strd) v panjih za trganje, kakor tudi rumeni vosek po mogoče visoki ceni. (176) 4-3

Svoji k svojim!

Lorenc Pokorn

Celje, Gledališka ulica št. 3.

Spomladansko sporočilo.

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“ priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najnižjih cenah. Kakor: lipovo cvetje, bezgovo cvetje, bezgovo gobo, arniko, kamilice, tisočrože, pepelnove glavičke, malinsko štupo, rožičke (Mutterkorn), pivavice, malinove jagode itd., sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najnižjih cenah. Vzamem tudi še fiziol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češplje, hruške, itd., vse po najnižjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Imam tudi krompir za seme v zalogi, rožni in beli

„Pri dobrem pastirju“!

Kupim vsake vrste jabolka.

Kupim vsake vrste jabolka.

SPREJME SE UČENKA

z dobrim šolskim spričevalom
tako v prodajalnicah z mešanim blagom
A. Krammer, Trbovlje, Štajarsko.

Kurje oči	Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.	Trda koža
Pravi Clavén je dobiti v vsaki lekarni in drogueriji. 1 lončič 60 nvč., s pošto 75 nvč., Edino zanesljivo delujoče sredstvo „CLAVÉN“ s katerim si vsakdo v 3.—5. dneh brez bolečin za vedno more ozdraviti kurje oči, ozeblino, trdo kožo, bradavice, žulje, od znoja unete noge, pik čebele, ose, komarja itd. Pošilja se le po poštne povzetju ali če se pošlje denar v naprej. Preprodajalci dobijo velik popust. Glavna podruž. za Avstro-Ogrsko lekarnar A. Winger, Hlica 12, (155) Zagreb. 12-6		
Pozor!! „CLAVÉN“ je mast!!		Pozor!! „CLAVÉN“ je mast!!
Žulji	Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.	Ozeb- line

Svoji k svojim!

IVAN REBEK

stavbeni in umetni ključar
v Celji
Poljske ulice števil. 14, v lastni hiši.

Priporočam se prečastiti duhovščini in slav. občinstvu za napravo vsakovrstnih del, spadajočih v mojo stroko, n. pr. napeljava vodovodov in strelododov, hišne telegrafe in telefone, štedilna ognjišča vsake velikosti in kakovosti. Izdelujem nagrobne, predaltarske, vrtno in druge železne ograje, kakor tudi vrata, navadna in umetna dela.

Priporočam svoje na stroj pletene mreže za ograjenje vrtov ali dvorišč, kakor tudi v varstvo velikih steklenih oken, n. pr. pri cerkvah itd. itd.

Načrti in proračuni brezplačno.

Vse po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!

Mecine (molc)

prodajam v svoji pivovarni v Laškem trgu. Ta sladna krma je najboljša piča za govejo živino.
(185) 3-3 **Simon Kukec.**

Postranski zaslužek.

Odslužen vojak, žandarm ali paznik, ki bi imel veselje do nadziranja delavcev, dobi primerno mesto takoj. Kje pove upravnistvo „Domorine“ v Celju.
(193) 2-2

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Stara mamica, še meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodečnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Oelzova kava

je vsak bolj priljubljena ker napravi dan bolj priljubljena kavo zdravo, slastno in tečno, užitno in hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.